

[Avalent>Teie õigused>Kuriteoohvrid>Ohvrite õigused riigiti](#)

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [lo](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Swipe to change

rumeenia keel

Ohvrite õigused riigiti

Rumeenia

Seda lehekülge ei ole Teie valitud keelde tõlgitud.

Võite saada sisu masintõlgitud versiooni. Võtke arvesse, et see võimaldab ainult teksti ligikaudset mõistmist. Lehekülje omanik ei vastuta masintõlgitud teksti kvaliteedi eest.

-----eesti keel-----bulgaaria keelhispaania keeltšehhi keeltaani keelsaksa keelkreeka keelinglise keelprantsuse keel horvaadiitaalia keelläti keelleedu keelungari keelmalta keelhollandi keelpoola keelportugali keelslovaki keelsloveeni keelsoome keelrootsi keel

Teid peetakse **kuriteo ohvriks** juhul, kui Teie kehtiva siseriikliku õiguse kohaselt kuriteona liigituva teoga tekitatakse tervisekahjustusi või materiaalset kahju. Kui olete kuriteoohver, on Teil teatavad õigused enne kriminaalmenetlust, selle ajal ja pärast kriminaalmenetlust.

Rumeenias on kriminaalmenetluse kaks esimest etappi kriminaaluurimine ja kohtumenetlus. Kriminaaluurimise ajal uurivad kriminaaluurimisega tegelevad asutused prokuröri järelevalve all juhtumit ja koguvad tõendeid, et leida õigusrikkuju. Kriminaaluurimise lõpus saadab politsei toimiku prokuratuuri.

Toimikusse on kogutud kõik politsei käsutuses olevad andmed ja tõendid. Pärast toimiku kättesaamist tutvub asja menetlev prokurör toimikuga ja otsustab, kas alustada kohtumenetlust või tuleks uurimine lõpetada.

Kui toimik on jõudnud kohtusse, tutvub kohtunikekolleegium faktiliste asjaoludega ja kuulab ära asjaomased isikud, et otsustada, kas süüdistatav on süüdi. Kui süüdistatava süü on tuvastatud, määratakse talle karistus. Kui kohus leiab, et süüdistatav ei ole süüdi, siis ta vabastatakse.

Vajaliku teabe leidmiseks klikkige alltoodud linkidel

1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks

2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal

3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust

4 - Hüvitis

5 - Minu õigus saada abi ja toetust

Viimati uuendatud: 17/10/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.

1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks**Millist teavet ma saan ametiasutustelt (nt politseilt, prokuratuurilt) pärast kuriteo toimumist, kuid enne, kui ma sellest teatan?**

Kui Te olete langenud kuriteo ohvriks, võite teatada sellest politseile (või prokuröri) suuliselt või kirjalikult. Te võite lasta ka mõnel teisel isikul kuriteost teatada, kui olete teda selleks kirjalikult volitanud. Allkirjastatud kirjalikus vormis volitus lisatakse menetlustoimikusse.

Kuriteost teatamisel on Teil võimalik saada vastavalt oma vajadustele teavet teenustest ja organisatsioonide kohta, kes pakuvad psühholoogilist nõustamist või mis tahes muus vormis ohvriabi. Samuti on Teil õigus saada teavet selle kohta, kuidas saada õigusabi, millised on Teie õigused kriminaalmenetluse ajal (sh ohustatud tunnistaja suhtes kohaldatavad kaitsemeetmed) ja kuidas saada riigilt rahalist hüvitist. Seda teavet annab esimene õigusasutus, kelle poole Te pöörduate (politsei, prokuratuur). Teile antakse ka kõnealust teavet sisaldav vorm, millele peate alla kirjutama. Teave antakse Teie keeles, millest Te aru saate.

Ma ei ela selles ELi riigis, kus kuritegu toime pandi (ELi ja kolmandate riikide kodanikud). Kuidas on mu õigused kaitstud?

Kui Te olete välismaalane ja langenud Rumeenias kuriteo ohvriks, on Teil kõik need õigused, mis on kuriteo ohvriks langenud Rumeenia kodanikul.

Kui Te ei räägi rumeenia keelt, on Teil õigus tasuta tõlgile, kes aitab Teil suhelda ametiasutustega, muu hulgas selleks, et saaksite esitada oma kaebuse ja et saaksite kuriteost teatamise ajal teavet, millele Teil õigus on, keeles, millest Te aru saate.

Kui olete inimkaubanduse ohver, pakutakse Teile majutust spetsiaalses varjupaigas, kus Te olete kaitstud. Kriminaalmenetluse ajal saate Teile arusaadavas keeles teavet menetluse kohta, samuti võite saada psühholoogilist nõustamist ja arstiabi. Rumeenia ametiasutused annavad endast parima, et aidata Teil võimalikult ruttu tagasi pöörduda oma kodumaale, ja tagavad kuni Rumeenia piirini turvalise transpordi.

Kui olete välismaalane, võite ka taotleda riigilt rahalist hüvitist, juhul kui Te olete langenud sellise kuriteo ohvriks nagu kriminaalseadustiku artiklites 188 ja 189 sätestatud mõrvakatse või mõrvakatse raskendavil asjaoludel, kriminaalseadustiku artiklis 199 sätestatud koduvägivald, ohvri kehavigastusi põhjustav tahtlik kuritegu, kriminaalseadustiku artiklites 218–221 sätestatud vägistamine, seksuaalne rünnak, seksuaalvahekord alaealisega või alaealise seksuaalne kuritarvitamine, kriminaalseadustiku artiklis 197 sätestatud alaealise väärkohtlemine või haavatavate isikutega kaubitsemise, haavatavate isikutega ärakasutamine või katse seda teha.

Kui ma teatan kuriteost, siis millist teavet ma saan?

Kui Te teatate kuriteost, selgitab politseiametnik, kes Teie kaebuse registreerib, edasist menetlust. Politsei on kohustatud koostama kirjaliku aruande selle kohta, millist teavet nad on Teile andnud.

Te saate teavet järgmise kohta:

Teie õigused kriminaalmenetluse ajal;

organisatsioonid, kelle poole Te võite abi saamiseks pöörduda, ja teenused, mida nad pakuvad;

kuidas Teil on võimalik kaitset saada;

riigilt rahalise hüvitise saamise tingimused ja kord;

tasuta õigusesindaja teenuste kasutamise tingimused ja kord.

Menetluse ajal on Teil võimalik saada teavet eeluurimise edenemise kohta ja juhul kui prokurör otsustab juhtumit kohtusse mitte saata, on Teil võimalik saada vastava otsuse koopiat. Selleks peate esitama Teie juhtumit menetlevale politseiametnikule või prokurörile taotluse ja märkima teabe saamiseks postiaadressi Rumeenias või aadressi, kuhu saata e-kiri või elektrooniline sõnum.

Kui prokurör otsustab saata juhtumi kohtusse, kutsutakse Teid kohtusse.

Juhul kui Teid kavatakse kohtus üle kuulata, teavitatakse Teid ka Teie järgmistest õigustest ja kohustustest:

õigus advokaadi abile või vajaduse korral tasuta õigusesindaja teenustele;

õigus kasutada seadusega lubatud juhtudel vahendaja teenuseid;

õigus taotleda tõendite esitamist, esitada vastuväiteid ja teha järeldusi kooskõlas seadusega;

õigus saada teavitatud menetluse edenemisest;

õigus esitada vajaduse korral eelnev kaebus (teatud liiki kuritegude puhul on õigusrikkuja suhtes algatatud menetluse jätkumiseks vajalik Teie eelneva kaebuse vormis esitatav avaldus). Õigusasutused esitavad selles küsimuses vajaduse korral selgitusi. Eelneva kaebusega taotletakse õigusrikkuja suhtes algatatud kriminaalmenetluse jätkumist. Eelnev kaebus erineb kaebusest, mille Te esitate politseile või prokurörile, et teatada enda suhtes toime pandud kuriteost;

õigus hakata menetluses tsiviilhagejaks;

kohustus ilmuda kohale, kui õigusasutus Teid kohale kutsub;

kohustus teatada aadressi muutmisest;

õigus sellele, et Teid teavitatakse õigusrikkuja vangi mõistmise või vahi all hoidmise korral õigusrikkuja vabanemisest.

Kas mul on õigus tasuta suulise või kirjaliku tõlke teenustele (kui ma suhtlen politsei või muude ametiasutustega või uurimise või kohtumenetluse ajal)?

Jah. Teil on õigus suulise ja kirjaliku tõlke teenustele kogu kriminaalmenetluse kestel.

Kuidas ametiasutused tagavad, et mina saan aru ja et minust saadakse aru (kui ma olen laps, kui mul on puue)?

Kriminaalmenetluse ajal tuleb puudega isikule olenemata tema staatusest (süüdistatav, kannatanu, tunnistaja) pakkuda tõlgi, psühholoogi ja/või (alaealiste puhul) sotsiaaltöö ja lastekaitse peadirektoraadi (*Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului*) esindaja teenuseid.

Kehtivas õigusraamistikus võivad olemasolevad piirkondlikud sotsiaaltöö ja lastekaitse direktoraadid pakkuda asjaomastele isikutele eriabi ja vajaduse korral ka arstiabi.

Ohvribiteenused

Sõltuvalt kuriteo laadist (eriti kui kuritegu on toime pandud isiku vastu) võib politseiametnik suunata ohvri psühholoogilise nõustamise teenuse osutaja juurde või soovitada selle teenuse kasutamist.

Kui Te olete langenud teatud liiki kuriteo ohvriks (kriminaalseadustiku artiklites 188 ja 189 sätestatud mõrvakitse või mõrvakitse raskendavil asjaoludel, kriminaalseadustiku artiklis 199 sätestatud koduvägivald, ohvrile kehavigastusi põhjustav tahtlik kuritegu, kriminaalseadustiku artiklites 218–221 sätestatud vägistamine, seksuaalne rünnak, seksuaalvahekord alaealisega või alaealise seksuaalne kuritarvitamine, kriminaalseadustiku artiklis 197 sätestatud alaealise väärkohtlemine või haavatavate isikutega kaubitsemine, haavatavate isikute ärakasutamine või katse seda teha), võite saada psühholoogilist nõustamist (täiskasvanud kuni kolm kuud ja alla 18aastased lapsed kuni kuus kuud), arstiabi või vastavalt vajadusele ükskõik millist muud tasuta abi. Sellist abi pakutakse Teile tasuta vaid siis, kui olete teatanud kuriteost politseile. Pärast politseiametnikule kuriteoteate esitamist võite taotleda abi kriminaalhooldustalitusest.

Kui Te olete koduvägivalla ohver, võite pöörduda abi saamiseks mõne töo ja sotsiaalõiguse ministeeriumi (*Ministerul Muncii și Justiției Sociale*) jaoks töötava perenõustaja poole. Ministeerium pakub koduvägivalla ohvritele mitmesugust abi (psühholoogiline nõustamine, identiteedikaitse jne). Koduvägivalla ohvrina võite ka paluda enda majutamist koduvägivalla ohvrite keskusse, kus Teile pakutakse kaitset ja nõustamist.

Kes osutavad ohvribiteenuseid?

Sõltuvalt kuriteo liigist on Rumeenias ohvril võimalik saada eritoetust järgmistelt asutustelt.

Kui Te olete koduvägivalla ohver, võite ühendust võtta riikliku naiste ja meeste võrdsete võimaluste ametiga (*Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Bărbați și Femei*) ning sotsiaaltöö ja lastekaitse peadirektoraadiga.

Kui Te olete alla 18aastane ja olete langenud kuriteo ohvriks, võite ühendust võtta laste õiguste kaitse ja adopteerimise eest vastutava riikliku asutusega (*Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție – ANPDCA*) ning sotsiaaltöö ja lastekaitse peadirektoraadiga.

Kui Te olete inimkaubanduse ohver, võite ühendust võtta siseministeeriumi (*Ministerul Afacerilor Interne – MAI*) juures tegutseva riikliku inimkaubanduse vastase võitluse ametiga (*Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane – ANITP*).

On olemas ka hulk valitsusväliseid organisatsioone (vabauhendused), kes pakuvad eri liiki ohvriabi. Asutus, kellega Te ühendust võtate, suunab Teid asjakohase vabauhenduse juurde.

Kui Te olete langenud sellise vägivallateo ohvriks nagu kriminaalseadustiku artiklites 188 ja 189 sätestatud mõrvakitse või mõrvakitse raskendavil asjaoludel, kriminaalseadustiku artiklis 199 sätestatud koduvägivald, ohvrile kehavigastusi põhjustav tahtlik kuritegu, kriminaalseadustiku artiklites 218–221 sätestatud vägistamine, seksuaalne rünnak, seksuaalvahekord alaealisega või alaealise seksuaalne kuritarvitamine, kriminaalseadustiku artiklis 197 sätestatud alaealise väärkohtlemine või haavatavate isikutega kaubitsemine, haavatavate isikute ärakasutamine või katse seda teha, võite pöörduda abi saamiseks kriminaalhooldustalituse poole.

Kas politsei suunab mu automaatselt ohvribiteenuste osutaja juurde?

Jah, õigusasutus peab suunama Teid selliste teenuste osutaja juurde.

Kuidas on kaitstud minu eraelu puutumatus?

Nii kriminaaluurimise kui ka kohtumenetluse ajal võivad õigusasutused juhul, kui nad leiavad, et Teie eraelu puutumatus või väärikus võib saada Teie esitatava teabe tõttu või muul põhjusel kahjustada, võtta omal algatusel või Teie taotluse korral Teie konfidentsiaalsuse ja eraelu puutumatus kaitsemiseks meetmeid, näiteks

kaitsta Teie isikuandmeid;

kui muudest meetmetest ei piisa, kasutada Teie ärakuulamisel Teie häält ja välimust moonutavat audiovisuaalset seadet, ilma et Teil tuleks endal kohal viibida;

muuta kohtuistung kogu Teie küsitlemise ajaks kinniseks.

Lisaks võib kohus keelata kohtumenetluse vältel selliste tekstide, joonistuste, fotode või kujutiste avaldamise, mis võivad paljastada Teie isiku.

Samuti võib kohus kuulutada kohtuistung kinniseks, kui avalik istung võib kahjustada Teie väärikust või eraelu puutumatus.

Kriminaalhooldustalituste töötajad peavad hoidma enda käsutuses olevad andmed oma ametikohustuste täitmisel konfidentsiaalsetena. Kriminaalmenetluse raames õigusasutustele esitatava teabe puhul tehakse sellest eeskirjast erand. Nii oma tööülesannete täitmisel kui ka ühiskondlikus elus peavad nõustajad, ameti juhid ja inspektorid säilitama kõigi enda käsutuses olevate dokumentide konfidentsiaalsuse. Ametis registreeritud juhtumitega ning ameti tegevuse korraldamise ja elluviimisega seotud teabe meediale kättesaadavaks tegemisel tuleks arvesse võtta teenusesaajate isikuandmete konfidentsiaalsust.

Kas ma pean kuriteost teatama enne, kui ma saan kasutada ohvriabi teenuseid?

Et saada juurdepääs ohvriabi teenustele, peate teatama kuriteost asjakohasele asutusele.

Isikukaitse juhul, kui ma olen ohus

Millist liiki kaitset on võimalik saada?

Nii kriminaaluurimise kui ka kohtumenetluse käigus on Teil õigus kaitsemeetmetele, kui õigusasutused leiavad, et Te võite olla ohus.

On väga oluline teada, et kui õigusasutused leiavad, et Te võite olla Teie esitatava teabe tõttu või muul põhjusel ohus, võivad nad võtta Teie taotluse korral või omal algatusel Teie kaitsmiseks teatud meetmeid, näiteks

tagada Teie kodu või ajutise peavarju valve või turvalisuse;

tagada Teile või Teie pereliikmetele reisimise ajaks saatja ja kaitse;

kaitsta Teie isikuandmeid (isikuandmed võib Teie identiteedi varjamiseks toimikust välja jätta, määraates kindlaks, et see teave on salastatud);

kui muudest meetmetest ei piisa, kasutada Teie ärakuulamisel Teie häält ja välimust moonutavat audiovisuaalset seadet, ilma et Teil tuleks endal kohal viibida (nii ei pea Te ilmuma politseiametniku, prokuröri või kohtuniku ette ega pea viibima õigusrikkujaga samas paigas);

muuta kohtuistung kogu Teie küsitlemise ajaks kinniseks.

Lisaks võib kohus keelata kohtumenetluse vältel selliste tekstide, joonistuste, fotode või kujutiste avaldamise, mis võivad paljastada Teie isiku.

Peale selle, kui Te olete kriminaalmenetluses tunnistaja või kui Te – isegi kui Te ei ole juhtumiga seotud – esitate teavet, mis aitab õigusasutusel lahendada raske kuriteoga seotud juhtumit või ära hoida märkimisväärse kahju tekkimise, võite paluda eeluurimist teostavalt politseiametnikult või prokuröriilt enda lülitamist tunnistajakaitse programmi. See programm hõlmab suurt hulka meetmeid, nagu

identiteedi salastamine, sealhulgas osalemine kohtuistungitel nii, et Teie häält või välimust moonutatakse;

politsei kaitse Teie kodule ning politseieskort, kui Teil tuleb minna kriminaaluurimist teostavasse asutusse;

ümberpaigutamine;

identiteedi, sealhulgas vajaduse korral Teie välimuse muutmise.

Kui Te liitute tunnistajakaitse programmiga, on Teil võimalik saada täiendavat abi, näiteks

sulandumisel teistsugusesse sotsiaalsesse keskkonda;

uue kutsevalifikatsiooni omandamisel;

uue töökoha leidmisel;

rahalist abi kuni uue töökoha leidmiseni.

Vajaduse korral võivad tunnistajakaitse programmiga liituda ka Teie esimese astme sugulased (Teie lapsed või vanemad) ja Teie abikaasa.

Kui Te ei ole liitunud tunnistajakaitse programmiga kriminaaluurimise käigus, võite taotleda sellega liitumist kohtumenetluse ajal.

Sõltuvalt kuriteo liigist on saadaval lisakaitse:

Kui Te olete koduvägivalla ohver, võite paluda kohtul keelata õigusrikkujal jääda teie ühisesse koju. Teise võimalusena võidakse Teid kui ohvrit majutada koduvägivalla ohvrite keskusesse. Sellist majutust saab kasutada vaid kiireloomulistel juhtudel, kui Teie turvalisuse tagamiseks on vaja Teid õigusrikkujast isoleerida, või kui selleks on Teie juhtumit käsitleva perenõustaja kirjalik nõusolek. Kõnealus keskus pakutakse Teile tasuta majutust, toitu, arstiabi, psühholoogilist nõustamist ja õigusabi.

Kui Te olete inimkaubanduse ohver, võidakse Teid majutada ohvrikaitse keskusesse. Majutust pakutakse tavaliselt kuni kümme päeva, kuid kohus võib pikendada Teie keskusesse viibimist kuni menetluse lõpuni. Vajaduse korral võib politsei pakkuda kriminaalmenetluse ajal füüsilist kaitset. Kui Te olete inimkaubanduse ohver, ei ole kohtuistung avalik.

Kui Te olete enda arvates ohus, peaksite teavitama sellest politseiametnikku, prokuröri või kohtunikku ning andma talle nii palju teavet kui võimalik.

Eespool nimetatud meetmed on kohaldatavad nii kriminaaluurimise etapis kui ka kohtumenetluse ajal.

Kes mulle kaitset pakub?

Teid kaitseb Rumeenia politsei.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kurjategija võib mind ka edaspidi ohustada?

Kui Te olete kriminaalmenetluse lõppedes ikka veel ohus, kaaluvad õigusasutused, kas oleks mõistlik lülitada Teid tunnistajakaitse programmi, kui Te juba ei ole selle programmiga liitunud.

Inimkaubanduse ohvrite puhul hindavad ohtu politsei eristruktuurid.

Kas keegi annab minu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kriminaalõigussüsteem võib põhjustada mulle täiendavat kahju (uurimise ja kohtumenetluse ajal)?

Jah, Teie juhtumit võidakse hinnata. Näiteks teatud kuriteo (koduvägivalla, vägistamise, seksuaalse rünnaku jne) ohvri kuulavad ära vaid samast soost isikud, kui ohver seda taotleb.

Et vältida ohvrile täiendava kahju tekitamist, küsitletakse ohvrit õigusasutuses teist korda üksnes juhul, kui see on kriminaalmenetluses tingimata vajalik.

Vältimaks sellise korduva ärakuulamisega ohvrile täiendava kahju tekitamist, on kriminaalmenetlust käsitlevates õigusaktides sätestatud, et kannatanu, kes on esitanud kuriteo kohta kaebuse, tuleks ära kuulata kohe või kui see ei ole võimalik, pärast kaebuse esitamist tarbetu viivitusega.

Ohvrile tuleb kasuks ka see, et teda ei teavitata õigusrikkuja vabastamisest, kui ta ei ole seda teavitamist eraldi taotlenud.

Millist kaitset pakutakse väga haavatavatele ohvritele?

Kui Te olete haavatav ohver, võidakse Teie suhtes kohaldada kaitsemeetmeid, mida on kirjeldatud eespool tunnistajakaitset käsitlevates vastustes.

Ma olen alaealine. Kas mul on erioigused?

Kui Te olete laps, kes on langenud ärakasutamise, vägivalla, kuritarvitamise, hooletuse, väärkohtlemise või mis tahes muu kuriteo ohvriks, võib teatada kuriteost politseile ükskõik kes, sealhulgas võite teha seda ise.

Alaealisi peetakse kohe algusest peale haavatavateks ohvriteks ja ametiasutused peaksid teavitama Teid kaitsemeetmetest, millele Teil on õigus.

Alaealised võivad abi saada laste õiguste kaitse ja adopteerimise eest vastutavalt riiklikult asutuselt. Kui Te olete ohus, võite taotleda kohtu määrust, mis annab Teile õiguse majutusele kohas, kus Teil on võimalik saada kaitset (nt mõnes teises peres või spetsiaalses keskus).

Kui Teid kutsutakse kriminaalasju menetlevasse uurimisasutusse ja Te olete noorem kui 14aastane, peab Teiega kaasas olema Teie vanem või eestkostja.

Kui Teie vanem või eestkostja on kriminaalmenetlusega seotud või võib olla huvitatud Teie ütluste mõjutamisest, toimub küsitlemine sugulase või mõne muu politseiametniku/prokuröri/kohtuniku määratud isiku juuresolekul.

Peale selle võivad õigusasutused otsustada, et kohal peaks olema psühholoog, kes Teid küsitlemise käigus abistab. Te võite seda õigusasutustelt ka ise taotleda.

Küsitlemine tuleb salvestada või – kui see ei ole võimalik – panna kirja aruandesse.

Teid võib ära kuulata sama isik spetsiaalselt rajatud / kohandatud ruumis, kui selline ruum on olemas.

Teatud kuritegude uurimisel võib küsitlemist teostada vaid isik, kes on ohvriga samast soost. Teiega võib kaasas olla ka Teie enda valitud isik.

Teil on kogu menetluse vältel õigus õigusesindajale. Kui Teil õigusnõustajat ei ole, aitab kohus Teil selle endale leida. Kui Teie pere ei suuda maksta nõustaja teenuste eest, on Teil õigus tasuta õigusabile.

Mu pereliige suri kuriteo tagajärjel. Millised on minu õigused?

Kriminaalseadustiku artiklites 188 ja 189 nimetatud mõrva või raskendavali asjaoludel toime pandud mõrva, samuti surmaga lõppenud tahtliku kuriteo tagajärjel surnud isiku abikaasal, lapsel ja ülalpeetaval on õigus saada tasuta õigusabi ja riigilt rahalist hüvitist.

Tasuta õigusabi on kättesaadav ka teist liiki kuritegude puhul, kui ohvri igakuine sissetulek pereliikme kohta ei ole suurem riiklikust miinimumbrutopalgast aastal, mil tasuta õigusabi taotlus esitatakse.

Mu pereliige langes kuriteo ohvriks. Millised on mu õigused?

Vt eespool esitatud teave.

Kas mul on võimalik kasutada vahendust? Millistel tingimustel? Kas vahenduse ajal tagatakse minu turvalisus?

Vahendusmenetlus on võimalik vaid kriminaalõiguses loetletud kergemate kuritegude puhul. Menetlust saab kasutada üksnes juhul, kui mõlemad – nii Teie kui ka õigusrikkuja – on nõus selles osalema. Vahendusmenetluse jooksul kutsutakse Teid mitmele kohtumisele õigusrikkujaga, et arutada lepitamisvõimalusi. Kohtumiste läbiviimist hõlbustab isik, keda kutsutakse vahendajaks. Kui menetlus lõpeb lepitamisega, võite oma õigusrikkuja suhtes esitatud kaebuse tagasi võtta ja juhtum lõpetatakse. Ent kui menetlus ei ole olnud edukas, jätkub kriminaalmenetlus, justkui vahendusmenetlust ei oleks toimunudki.

Kust ma leian õigusaktid, milles on sätestatud minu õigused?

Seadus nr 135/2010 kriminaalmenetluse seadustiku kohta (muudetud ja täiendatud kujul) (*Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală*)

Seadus nr 678/2001 inimkaubanduse ennetamise ja inimkaubanduse vastu võitlemise kohta (muudetud ja täiendatud kujul) (*Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane*)

Valitsuse otsus nr 1216/2001, millega kiidetakse heaks riiklik inimkaubanduse vastase võitluse tegevuskava (*Hotărârea de Guvern nr. 1.216/2001 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru combaterea traficului de ființe umane*)

Seadus nr 211/2004 teatud meetmete kohta, millega kaitstakse kuriteoohvreid (muudetud ja täiendatud kujul) (*Legea 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor*)

Valitsuse 2007. aasta otsus nr 1238/10, millega kiidetakse heaks inimkaubanduse ohvrite abiteenuste osutamise riiklikud standardid (*Hotărârea Guvernului nr. 1238 din 10 octombrie 2007 pentru aprobarea Standardelor naționale specifice pentru serviciile specializate de asistență a victimelor traficului de persoane*)

Seadus nr 217/2003 koduvägivalla ennetamise ja koduvägivalla vastu võitlemise kohta (muudetud ja täiendatud kujul) (*Legea 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*)

Seadus nr 272/2004 laste õiguste edendamise ja kaitsmise kohta (muudetud ja täiendatud kujul) (*Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*)

Seadus nr 682/2002 tunnistajakaitse kohta (muudetud ja täiendatud kujul) (*Legea 682/2002 privind protecția martorilor*)

Seadus nr 192/2006 vahenduse ja vahendaja kutseala korraldamise kohta (muudetud ja täiendatud kujul) (*Legea 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator*)

Viimati uuendatud: 17/10/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.

2 - Kuriteost teatamine ja minu õigused uurimisevõi kohtumenetluse ajal

Kuidas ma pean kuriteost teatama?

Kui Te olete langenud kuriteo ohvriks, võite teatada sellest politseile (või prokuröridele) suuliselt või kirjalikult. Te võite lasta ka mõnel teisel isikul kuriteost teatada, kui olete teda selleks kirjalikult volitanud. Allkirjastatud kirjalikus vormis volituslisatakse menetlustoimikusse.

Kuriteost võib teatada Teie asemel ka Teie abikaasa, laps või advokaat. Kui Te olete koduvägivallaohver, võib politseile kaebuse esitada ükskõik milline pereliige.

Samuti võite teatada kuriteost, kui olete kuriteo tagajärjel surnud isiku abikaasa või täiskasvanud laps.

Kui Te otsustate teatada kuriteost suuliselt, peate minema politseijaoskonda. Politseiametnik, kes Teie kuriteoteate vastu võtab, registreerib selle ja palub Teil anda oma allkirja. Allkirjastatud peab olema ka kirjalik kuriteoteade.

Kuriteoteade peab sisaldama Teie nime, ametit, kodust aadressi ja toimunu üksikasjalikku kirjeldust. Kui õigusrikkuja isik on Teile teada, peate esitama kogu teabe, mis Teil tema kohta on, ja kõik vahejuhtumiga seotud tõendid. Kuriteo uurimise ajal võite anda juhtumi kohta lisateavet.

Kui Te ei räägi või ei mõista rumeenia keelt, võite esitada kuriteoteate keeles, mida oskate, ja õigusasutus laseb selle ära tõlkida. Sellisel juhul võite paluda, et Teile saadetakse kohtukutse oleks keeles, millest Te aru saate.

Kuidas ma oma juhtumi kohta teavet saan?

Pärast Teie kuriteoteate saamist edastab politsei juhtumi prokuröridele, kes määrab juhtumile kordumatu numbri.

Kui Te olete teatanud kuriteost, saate jälgida oma juhtumi menetlemise kulgu, esitades selleks kirjaliku taotluse, millesse on märgitud postiaadress Rumeenias, kuhu ametiasutused peaksid saatma asjaomase teabe, või aadress, kuhu saata seda teavet sisaldav e-kiri või elektrooniline sõnum.

Kui prokurör otsustab juhtumi kohtusse viia, on Teil õigus tutvuda kohtumenetluse käigus kohtu ruumides toimikuga. Lisaks palutakse Teil ilmuda kohtusse.

Kas mul on õigus õigusabile (uurimise või kohtumenetluse ajal)? Millistel tingimustel?

Kui Te olete kannatanu, on Teil õigus saada õigusabi või kasutada esindajat.

a) Teil on kogu kriminaalmenetluse kestel õigus sellele, et Teid abistab Teie enda valitud õigusnõustaja, kellele Te ka ise maksate. Kui süüdistatav mõistetakse süüdi, saate õigusnõustaja kasutamise tekkimisel kuld süüdimõistetult sisse nõuda.

b) Soovi korral võite kasutada kogu kriminaalmenetluse vältel esindajat, välja arvatud juhul, kui Teie kohalviibimine on kohustuslik või kui prokurör või kohtunik peab Teie kohalolekut vajalikuks (nt Teie ülekuulamiseks).

c) Teatud juhtudel võidakse kriminaalmenetluse raames anda tasuta õigusabi:

kui prokurör või kohtunik leiab, et Te ei suuda enda kaitsmise eest ise hoolt kanda, ja Teil ei ole tasulist õigusnõustajat;

kui Te olete alaealine ja Teil ei ole veel täielikku teovõimet (abiellumise või kohtuotsusega);

kui Te olete langenud sellise kuriteo ohvriks nagu mõrvakitse või mõrvakitse raskendavail asjaoludel, kehavigastus, ohvrile kehavigastusi põhjustav tahtlik kuritegu (kehavigastuse mõiste on määratletud kriminaalseadustikus), vägistamine, seksuaalne rünnak, seksuaalvahekord alaealisega või alaealise seksuaalne kuritarvitamine;

kui Te olete mõrva, raskendavail asjaoludel toime pandud mõrva või mõne muu tahtliku kuriteo tagajärjel surnud isiku abikaasa, laps või ülalpeetav; taotluse korral, kui Te olete mõne muu kuriteo ohver ja Teie igakuine sissetulek pereliikme kohta ei ole suurem riiklikust miinimumbrutopalgast. Tasuta õigusabi taotlus tuleks esitada sellele kohtule, kelle tööpiirkonnas Te elate.

Tasuta õigusabi on nimetatud juhtudel kättesaadav vaid siis, kui olete teatanud kuriteost politseile või prokurörile 60 päeva jooksul pärast kuriteo toimepanekut või, kui Teil ei olnud võimalik kuriteost teatada, 60 päeva jooksul pärast seda, kui teatamist takistavad asjaolud ära langesid.

Kui soovite saada tasuta õigusabi, peate esitama taotluse kas prokurörile või kohtule, kes astub vajalikud sammud. Tasuta õigusabi on Teile kättesaadav kuni kriminaalmenetluse lõpuni.

Kas mul on õigus nõuda kulude hüvitamist (uurimises või kohtumenetluses osalemise eest)? Millistel tingimustel?

Te võite nõuda oma õiguskulude hüvitamist. Kohus otsustab, milline osa Teie kuludest hüvitatakse ja kes seda teeb.

Kui Te osalete menetluses kannatanuna või tsiviilhagejana (kui Teie tsiviilhagi on lubatud) ning süüdistatav mõistetakse süüdi, mõistetakse kohtualuselt (isegi kui talle teatud põhjusel karistust ei määrata) Teie õiguskulud välja.

Kas ma võin edasi kaevata, kui juhtumi uurimine lõpetatakse enne kohtusse jõudmist?

Kui prokurör otsustab lõpetada juhtumi seda kohtusse viimata, võite tema otsuse edasi kaevata 20 päeva jooksul pärast sellise otsuse koopia saamist. Te peate esitama oma apellatsioonkaebuse kõrgema astme prokurörile.

Kui kõrgema astme prokurör lükkab Teie kaebuse tagasi, võite esitada tema otsuse peale apellatsioonkaebuse ringkonnakohtu eelkoja kohtunikule.

Kas ma võin osaleda kohtumenetluses?

Te võite osaleda kriminaalmenetluses

ohvrina (kannatanuna) –

kui Te olete kandnud kuriteo tõttu kahju, võite osaleda menetluses ohvrina ja Teil on hulk allpool kirjeldatud menetlusõigusi;

tunnistajana –

kui Te ei soovi osaleda kriminaalmenetluses kannatanuna, peaksite teavitama sellest Teie juhtumit menetlevat õigusasutust, kes võib vajaduse korral ikkagi kutsuda Teid ärakuulamisele kui tunnistaja. Kui Teid kutsutakse tunnistajana ärakuulamisele, peate kohale ilmuma ja ära rääkima kõik, mida Te juhtumi kohta teate;

tsiviilhagejana –

kui Te soovite nõuda kuriteoga tekitatud kahju eest hüvitist, peate esitama tsiviilhagi, millega Teist saab kriminaalmenetluses tsiviilhageja.

Kohtuistungid on üldjuhul üldsusele avatud ja Te võite neil viibida, olenemata oma rollist menetluses. Kohus võib siiski otsustada pidada kinnise istungi, kui selle otsuse tegemiseks on piisavalt põhjust. Sellisel juhul on Teil võimalik viibida istungil vaid siis, kui olete kannatanu või tsiviilhageja.

Teie kohalolek kohtusaalis on kohustuslik üksnes juhul, kui Teid on kutsutud küsitlemisele (nt tunnistajana).

Milline on minu ametlik roll õigussüsteemis? Kas ma olen või kas ma saan valida, et ma olen: ohver, tunnistaja, tsiviilhageja või erasüüdistaja?

Kui Te olete langenud kuriteo ohvriks, võib Teil olla kohtusüsteemis üks järgmistest rollidest:

ohver (kannatanu) –

kui Te olete kandnud kuriteo tõttu kahju, võite osaleda menetluses ohvrina ja Teil on hulk allpool kirjeldatud menetlusõigusi;

tsiviilhageja –

kui Te soovite nõuda kuriteoga tekitatud kahju eest hüvitist, võite esitada tsiviilhagi, millega Teist saab kriminaalmenetluses tsiviilhageja;

tunnistaja –

kui Te ei soovi osaleda kriminaalmenetluses kannatanuna, peaksite teavitama sellest Teie juhtumit menetlevat õigusasutust, kes võib vajaduse korral ikkagi kutsuda Teid ärakuulamisele kui tunnistaja. Sellisel juhul kutsutakse Teid ülekuulamisele ja Teil palutakse anda vahejuhtumi kohta üksikasjalikku teavet. Teie kohalolek ülekuulamisel on kohustuslik, kui Teid on selleks kohtusse kutsutud.

Millised on minu õigused ja kohustused seoses minu rolliga?

Kui Te osalete kriminaalmenetluses *kannatanuna/tsiviilhagejana*, on Teil hulk menetlusõigusi.

Kriminaaluurimise ajal

– Teil on õigus nõuda kuriteoga tekitatud kahju eest hüvitist. Selleks peate hakkama kriminaalmenetluses tsiviilhagejaks või esitama eraldi tsiviilhagi. Võite hakata tsiviilhagejaks ükskõik millal kriminaaluurimise jooksul.

Selleks peate esitama juhtumit menetlevale politseiametnikule või prokurörile suulise või kirjaliku taotluse. Taotluses tuleks täpsustada, millist hüvitist Te nõuate, ning esitada hüvitise nõudmise põhjused ja seonduvad tõendid.

Prokurör või politseiametnik teavitab Teid võimalusest hakata menetluses tsiviilhagejaks Teie esimesel küsitlemisel.

– Teil on õigus nõuda õiguskulude hüvitamist. Kohus otsustab, milline osa Teie kuludest hüvitatakse ja kes seda teeb.

Kui Te osalete menetluses kannatanuna või tsiviilhagejana (kui Teie tsiviilhagi on lubatud) ning süüdistatav mõistetakse süüdi, mõistetakse kohtualuselt (isegi kui talle teatud põhjusel karistust ei määrata) Teie õiguskulud välja.

– Teil on õigus saada teavet uurimise edenemise kohta ja juhul, kui prokurör otsustab juhtumit kohtusse mitte saata, on Teil õigus saada vastava otsuse koopia. Selleks peate esitama juhtumit menetlevale politseiametnikule või prokurörile taotluse ja märkima teabe saamiseks postiaadressi Rumeenias või aadressi, kuhu saata e-kiri või elektrooniline sõnum. Kui prokurör otsustab saata juhtumi kohtusse, kutsutakse Teid kohtusse.

– Teil on õigus suulise ja kirjaliku tõlke teenustele, kui Te ei räägi või ei mõista rumeenia keelt. Kui Te ei räägi rumeenia keelt, võimaldatakse Teil kasutada kogu kriminaalmenetluse kestel tasuta tõlki.

– Teil on õigus saada kogu kriminaalmenetluse vältel abi advokaadilt. Teatud juhtudel (nt kui prokurör leiab, et Te ei suuda enda kaitsmise eest ise hoolt kanda, kui Te olete alaealine ja ei ole veel omandanud täielikku teovõimet, kui Te olete teatud kuriteo ohver, kui Teie sissetulek jääb allapoole teatavat künnist jne (vt eespool)) on Teil õigus saada tasuta õigusabi.

– Teil on õigus kasutada kogu kriminaalmenetluse vältel esindajat, välja arvatud juhul, kui Teie kohalviibimine on kohustuslik või kui prokurör või kohtunik peab Teie kohalolekut vajalikuks (nt Teie ärakuulamiseks).

– Teil või Teie nõustajal on õigus tutvuda toimikuga. Toimikuga tutvumisel kehtivad siiski teatud reeglid, millest Teid teavitab prokuratuuri kantselei.

– Teil on õigus olla kutsutud juhtumit menetleva politseiametniku või prokuröri teostatavale küsitlemisele. Võite taotleda luba selleks, et küsitlemise ajal oleks Teie kõrval nii Teie õigusesindaja kui ka Teie enda valitud isik, kelle kohalolekust küsitlemisel oleks Teie meelest abi. Õigusasutus võib Teie taotluse tagasi lükata vaid mõistlikel alustel.

Kui Te teatate enda suhtes toime pandud kuriteost, peab õigusasutus Teid kohe ära kuulama. Kui see ei ole võimalik, tuleb Teid pärast kuriteost teatamist ära kuulata nii ruttu kui võimalik.

Olles langenud sellise kuriteo ohvriks nagu koduvägivald, vägistamine või muud liiki seksuaalne rünnak, alaealise väärkohtlemine, ahistamine või seksuaalne ahistamine, nagu ka mis tahes muul juhul, kui Teil tuleb kaitsta oma eraelu puutumatus, võite paluda, et Teid kuulaks ära Teiega samast soost isik. Õigusasutus võib Teie taotluse tagasi lükata vaid mõistlikel alustel.

– Teil on õigus esitada tõendeid ja ükskõik milliseid juhtumi lahendamiseks seotud nõudeid. Te võite teha seda küsitlemise käigus või Teie juhtumit menetlevale õigusasutusele esitatavas eraldi avalduses.

– Kui õigusrikkuja on vahi alla võetud ja ta seejärel vabastatakse, on Teil õigus sellele, et Teid tema vabastamisest teavitataks. Teile antakse teada sellest õigusest Teie esimesel küsitlemisel, kus küsitakse, kas Te soovite enda teavitamist õigusrikkuja vabastamisest.

– Te võite esitada oma juhtumi raames tehtud toiminguga seoses apellatsioonkaebuse. Kui toiming on sooritanud politseiametnik, tuleks kaebus esitada juhtumit menetlevale prokuröri, kui aga juhtumit menetlev prokurör, tuleks kaebus esitada kõrgema astme prokuröri.

Kui Te kaebate edasi prokuröri otsuse kriminaalasi lõpetada ja Teie apellatsioonkaebus lükatakse tagasi, võite esitada tagasilükkamisotsuse peale apellatsioonkaebuse eelkoja kohtunikule.

Kriminaalmenetluse ajal

– Teil on õigus nõuda kuriteoga tekitatud kahju eest hüvitist. Selleks peate hakkama kriminaalmenetluses tsiviilhagejaks või esitama eraldi tsiviilhagi.

Kui Te olete osalenud kriminaaluurimises tsiviilhagejana, võite säilitada kohtumenetluses sama staatuse.

Kui Te ei ole osalenud kriminaaluurimises tsiviilhagejana, võite kohtumenetluses selleks siiski hakata, enne kui algab küsitlemine. Kui Teid kutsutakse kohtusse esimesele ärakuulamisele, teavitatakse Teid sellest.

Te võite taotleda kohtult tsiviilhagejaks hakkamist suuliselt või esitada selleks kirjaliku taotluse. Taotluses tuleks täpsustada, millist hüvitist Te nõuate, ning esitada hüvitise nõudmise põhjused ja seonduvad tõendid.

– Teil on õigus nõuda õiguskulude hüvitamist. Kohus otsustab, milline osa Teie kuludest hüvitatakse ja kes seda teeb.

Kui Te osalete menetluses kannatanuna või tsiviilhagejana (kui Teie tsiviilhagi on lubatud) ning süüdistatav mõistetakse süüdi, mõistetakse kohtualuselt (isegi kui talle teatud põhjusel karistust ei määrata) Teie õiguskulud välja.

– Teil on õigus suulise ja kirjaliku tõlke teenustele, kui Te ei räägi või ei mõista rumeenia keelt. Kui Te ei räägi rumeenia keelt, võimaldatakse Teil kasutada kogu kriminaalmenetluse kestel tasuta tõlki.

– Teil on õigus saada kogu kriminaalmenetluse vältel abi advokaadilt. Teatud juhtudel (nt kui prokurör leiab, et Te ei suuda enda kaitsmise eest ise hoolt kanda, kui Te olete alaealine ja ei ole veel omandanud täielikku teovõimet, kui Te olete teatud kuriteo ohver, kui Teie sissetulek jääb allapoole teatavat künnist jne (vt eespool)) on Teil õigus saada tasuta õigusabi.

– Teil on õigus kasutada kogu kriminaalmenetluse vältel esindajat, välja arvatud juhul, kui Teie kohalviibimine on kohustuslik või kui prokurör või kohtunik peab Teie kohalolekut vajalikuks (nt Teie ärakuulamiseks).

– Teil või Teie nõustajal on õigus tutvuda toimikuga. Toimikuga tutvumisel kehtivad siiski teatud eeskirjad, millest Teid teavitab kohtu kantselei.

– Teil on õigus olla kohtumenetluse käigus ära kuulatud. Kohus kutsub Teid ärakuulamisele ja Teie esitatakse kuriteoga seotud küsimusi. Samuti palutakse Teil ära rääkida kõik, mida Te vahejuhtumi kohta mäletate.

– Teil on õigus esitada kohtualusele, tunnistajatele ja ekspertidele nende ülekuulamisele küsimusi.

– Teil on õigus esitada vastuväiteid ja teha järeldusi juhtumiga seotud küsimustes.

– Teil on õigus esitada tõendeid ja ükskõik milliseid juhtumi lahendamiseks seotud nõudeid.

– Kui õigusrikkuja on vahi alla võetud või mõistetud karistust kandma, on Teil õigus sellele, et Teid teavitatakse õigusrikkuja vabastamisest. Kui Te ei ole taotlenud enda teavitamist õigusrikkuja vabastamisest kriminaaluurimise raames toimunud esimesel küsitlemisel, kui Teid sellest õigusest teavitati, võite taotleda seda kohtult kas suuliselt või kirjalikult kohtumenetluse ajal.

– Teid teavitatakse tehtud otsusest ja Teil on õigus otsus edasi kaevata.

Kannatanul, tsiviilhagejal ja tunnistajal on kriminaalmenetluses ka hulk kohustusi, mis tulenevad õigusasutuste vajadusest selgitada juhtumi puhul välja tõde ja õigusrikkuja vastutusele võtta:

– kohustus ilmuda politseiametniku, prokuröri või kohtuniku ette, kui Teid kutsutakse ütlusi andma;

– kohustus ära rääkida kõik, mida Te vahejuhtumi kohta teate; Te peaksite olema teadlik sellest, et õigusasutustele valeandmete esitamise korral võidakse Teid süüdistada ja süüdi mõista valeütluste andmises. Kohtualuse abikaasa või lähedasena võite ütluste andmisest keelduda. Samuti võite keelduda vastamast, kui küsimused on seotud ametisaladusega, mida Te olete kohustatud hoidma;

– kohustus teavitada õigusasutusi kontaktandmete muutumisest, et nad saaksid Teie helistada ja saata Teie menetlusega seotud teateid;

– kohustus käituda viisakalt ja suhtuda istungitesse aupaklikult. Vastasel juhul võib kohus anda korralduse Teid kohtusaalist välja viia.

Nii kriminaaluurimise kui ka kohtumenetluse ajal on Teil õigus kaitsemeetmetele, kui õigusasutused leiavad, et Te võite olla ohus, või kui Te olete sellise kuriteo ohver, mis võib kahjustada Teie eraelu puutumatus või väärkust.

On väga oluline teada, et kui õigusasutused leiavad, et Te võite olla Teie esitatava teabe tõttu või muul põhjusel ohus või et Teie eraelu puutumatus või väärkust võib saada kahjustada, võivad nad võtta Teie taotluse korral või omal algatusel Teie kaitse tagamiseks teatud meetmeid, näiteks

tagada Teie kodu või ajutise peavarju valve või turvalisuse;

tagada Teie või Teie pereliikmetele reisimise ajaks saatja ja kaitse;

kaitsta Teie isikuandmeid;

kui muudest meetmetest ei piisa, kasutada Teie ärakuulamisele Teie häält ja välimust moonutavat audiovisuaalset seadet, ilma et Teil tuleks endal kohal viibida;

muuta kohtuistung kogu Teie küsitlemise ajaks kinniseks.

Kohus võib otsustada kuulutada istungi kinniseks, kui seda peetakse vajalikuks, et Teid kohtumenetluse ajal kaitsta. Te võite seda ka ise kohtunikult paluda.

Lisaks võib kohus keelata kohtumenetluse vältel selliste tekstide, joonistuste, fotode või kujutiste avaldamise, mis võivad paljastada Teie isiku.

Kui Te olete *tunnistaja*, on Teil õigus ka muudele tunnistajakaitse tagamise vahenditele. Kui Te olete enda arvates ohus, peaksite teavitama sellest politseiametnikku, prokuröri või kohtunikku ning andma talle nii palju teavet kui võimalik.

Kas ma võin kohtumenetluse ajal teha avalduse või anda tunnistusi? Millistel tingimustel?

Jah. Kui Te olete otsustanud menetluses osaleda, võib nii prokurör/politseiametnik kui ka kohus Teid kannatanuna/tsiviilhagejana ära kuulata.

Prokurör või politseiametnik kutsub Teid küsitlemiseks oma ametiruumidesse ning kohtumenetluse ajal kutsutakse Teid menetluse raames toimuvale ärakuulamisele.

Millist teavet mulle antakse kohtumenetluse ajal?

Kriminaaluurimise ajal võite saada teavet, mis käsitleb juhtumi menetlemisel tehtavaid edusamme, ja koopia prokuröri otsusest selle kohta, kas oleks mõistlik suunata juhtum kohtusse. Selleks peate esitama juhtumit menetlevale politseiametnikule või prokuröri taotluse ja märkima teabe saamiseks postiaadressi Rumeenias või aadressi, kuhu saata e-kiri või elektrooniline sõnum.

Kohtumenetluse ajal kutsutakse Teid esimesele istungile ja Teid teavitatakse sellest, et Teil on võimalik hakata menetluses tsiviilhagejaks. Järgmistele istungitele Te enam kutset ei saa. Te saate teavet juhtumi menetlemisel tehtavate edusammude ja järgmiste istungite toimumise kuupäevade kohta istungitel käies ja toimikuga tutvudes. Kui Teid on vaja küsitleda, saate Te siiski kutse.

Teile saadetakse tehtud otsuse koopia.

Kui Te ei mõista rumeenia keelt, esitatakse Teile otsuse kokkuvõtte (ülevaade kohtu otsusest ilma ulatuslike põhjendusteta) keeles, millest Te aru saate. Põhjendused esitatakse Teile rumeenia keeles ja Te võite kasutada Teile kättesaadavaid tõlketeenuseid, et lasta need ära tõlkida.

Kas mul on võimalik tutvuda menetlustoimikuga?

Jah, Teil või Teie nõustajal on õigus tutvuda toimikuga. Selleks peate minema selle prokuratuuri või kohtu kantseleisse, kus Teie toimikut hoitakse, ja esitama vastava taotluse.

Toimikuga tutvumisel kehtivad siiski teatud eeskirjad, millest Teid teavitab kantselei.

Teil on õigus saada teavet tunnistajakaitse programmiga liitumise tingimuste ja korra kohta.

Viimati uuendatud: 17/10/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.

3 - Minu õigused pärast kohtumenetlust

Kas mul on õigus otsuse edasi kaevata?

Kohtumenetlus lõpeb otsusega, millega kohus võib süüdistatava süüdi või õigeks mõista, loobuda tema karistamisest või karistamise edasi lükata või kriminaalmenetluse lõpetada. Otsus tehakse teatavaks avalikul kohtuistungil. Kui Te olete osalenud kohtumenetluses kannatanuna ja/või tsiviilhagejana, saate kohtuotsuse koopia postiga.

Kui Te ei ole kohtu otsusega rahul, võite selle edasi kaevata. Te saate esitada apellatsioonkaebuse vaid siis, kui olete osalenud menetluses kannatanu või tsiviilhagejana.

Te saate otsuse edasi kaevata ka tunnistajana, kuid üksnes seoses õiguskulude hüvitamisega ja kahjuhüvitisega, millele Teil õigus on.

Kui Te olete kannatanu või tsiviilhageja, tuleb apellatsioonkaebus esitada kümne päeva jooksul alates kohtuotsuse kokkuvõtte koopia saamisest.

Kui Te olete tegutsenud tunnistajana, võite esitada apellatsioonkaebuse kohe pärast õiguskulusid või kahjuhüvitist käsitleva otsuse tegemist, kuid mitte hiljem kui kümme päeva pärast juhtumi lahendamise otsuse tegemist või õiguskulusid või kahjuhüvitist käsitlevast otsusest teavitamist.

Apellatsioonkaebus tuleb esitada kirjalikult ja see peab olema allkirjastatud. Apellatsioonkaebus esitatakse samale kohtule, kelle otsuse Te edasi kaebate.

Pärast apellatsioonkaebuse saamist edastab kohus selle pädevale kõrgema astme kohtule. Kohtuotsuse koopia sisaldab teavet selle kohta, millal ja kuhu Te saate apellatsioonkaebuse esitada.

Millised on minu õigused pärast süüdimõistmist?

Kohtuotsus jõustub pärast kõikide edasikaebamisvõimaluste ammendumist. Pärast kohtuotsuse jõustumist Teie roll menetluses lõpeb. Kui Teid on lülitatud menetluse käigus tunnistajakaitse programmi, võite jätkata selle raames pakutavate hüvede kasutamist, kuni kohus otsustab, et Te ei ole enam ohus.

Kas mul on pärast kohtumenetlust õigus abile või kaitsele? Kui kaua?

Toetusmeetmena pakutakse kuni kolme kuu vältel tasuta psühholoogilist nõustamist. Alla 18aastastel ohvritel on õigus saada tasuta psühholoogilist nõustamist kuni kuus kuud.

Pärast kohtumenetlust võib jätkuda ka tunnistajakaitse programmi raames pakutav kaitse. Sellise kaitse kestuse otsustab kohus.

Millist teavet mulle antakse, kui kurjategija mõistetakse süüdi?

Kui õigusrikkuja mõistetakse süüdi, on Teil võimalik saada teavet karistuse liigi ja kestuse kohta (kohtuotsus tehakse teatavaks avalikul istungil ja edastatakse seejärel Teile) ning teavet süüdimõistetu põgenemise või ükskõik millistel tingimustel vabastamise kohta, kui Te olete sellist teavet taotlenud.

Kas mulle teatatakse, kui kurjategija vanglast vabaneb (sealhulgas ennetähtaegselt või tingimisi) või põgeneb?

Jah, Teid teavitatakse kurjategija vanglast vabastamisest või põgenemisest, kui Te avaldasite selleks soovi, siis kui õigusasutused selle kohta küsisid. Vt eespool esitatud vastus.

Kas mind kaasatakse (tingimisi) vabastamist käsitleva otsuse tegemisse? Kas mul on näiteks õigus teha avaldus või esitada kaebus?

Teie roll kriminaalmenetluses lõpeb, kui kohus teeb lõpliku otsuse (mõistes süüdistatava süüdi või õigeks, loobudes karistuse kohaldamisest või lükates karistuse kohaldamise edasi või lõpetades kriminaalmenetluse).

Teid ei kaasata kurjategija (tingimisi) vabastamise menetlusse.

Viimati uuendatud: 17/10/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.

4 - Hüvitis

Kuidas nõuda kurjategijalt kahju hüvitamist? (nt kohtuasi, tsiviilnõue, tsiviilhagi kriminaalmenetluses)

Te võite nõuda teo toimepanijalt kahju hüvitamist, esitades kriminaalmenetluses tsiviilhagi. Te peaksite võtma endale selle rolli enne menetlustoimingute algust. Õigusasutused peavad Teid sellest õigusest teavitama. Võite esitada kriminaalmenetluses tsiviilhagi kas suuliselt või kirjalikult. Igal juhul peate täpsustama nõutava kahjuhüvitise ning esitama nõude põhjused ja nõude aluseks olevad tõendid.

Nõude võib esitada kas prokuratuurile või kohtule, kes juhtumiga tegeleb.

Tehtav kohtuotsus hõlmab ka kahjuhüvitist, mille maksmist kohus õigusrikkujalt nõuab.

Kui Te ei ole kriminaalmenetluses tsiviilhageja, võite esitada eraldi hagi tsiviilkohtule, et nõuda kahju hüvitamist.

Kohus andis kurjategijale korralduse hüvitada mulle kahju / maksta hüvitist. Kuidas ma saan tagada, et kurjategija järgib seda korraldust?

Kui on olemas kohtuotsus, millega kohtualuselt mõistetakse välja kahjuhüvitis, peab ta seda maksuma, ilma et Teil tuleks astuda mingeid lisasamme. Kui kohtualune jätab kahjuhüvitise maksmata, võite taotleda kohtuotsuse sundtäitmist.

Selleks peate esitama kohtuotsuse, millega on määratud Teile hüvitis, kohtutäiturile. Kohtutäitur võtab meetmeid kohtuotsuse täitmiseks ja ütleb Teile, mida teha järgmisena.

Kas riik võib teha mulle ettemakse, juhul kui kurjategija korraldust ei järgi? Millistel tingimustel?

Riik võib maksta Teile teatud tingimustel hüvitist.

Kui süüdimõistetud on maksejõuetu või kadunud, võib riik maksta Teile hüvitist, tingimusel et Te esitate rahalise hüvitise saamiseks taotluse. Te peaksite esitama taotluse ühe aasta jooksul. Kuupäev, millest alates hakatakse seda tähtaega arvestama, sõltub kohtuasutuse ette nähtud lahendusest.

Kui teo toimepanija isik ei ole teada, peaksite esitama rahalise hüvitise taotluse kolme aasta jooksul alates süüteo toimepanekust, välja arvatud juhul, kui kindlustusandja on Teile kahju täies ulatuses hüvitanud.

Te võite esitada rahalise hüvitise ettemakse tegemise taotluse. Selleks peaksite kõigepealt esitama eespool nimetatud viisil rahalise hüvitise taotluse.

Ettemakset võib taotleda rahalise hüvitise taotluses või hiljemalt 30 päeva jooksul. Teil on õigus ettemaksele, kui Teile rahaline olukord on ebakindel.

Kui Teile kahju hüvitamise / hüvitise saamise taotlus lükatakse tagasi, peate saanud ettemakse tagasi maksuma. Rahalise hüvitise taotlus tuleks esitada sellele kohtule, kelle tööpiirkonnas Te elate.

Kas mul on õigus saada riigilt hüvitist?

Jah. Vt eespool esitatud vastus.

Kas mul on õigus saada hüvitist, juhul kui kurjategijat ei mõisteta süüdi?

Kui kriminaalkohus ei määra Teile seoses tsiviilnõudega hüvitist, võite esitada eraldi hagi tsiviilkohtule, et nõuda kahju hüvitamist.

Kui kriminaalkohus otsustab, et süütegu ei ole toime pandud või et seda ei ole toime pannud isik, kelle suhtes Te olete esitanud kaebuse, ei ole Teil õigust kahju hüvitamisele / hüvitisele ei kriminaalkohtus ega eraldi tsiviilhagi alusel, kuna kriminaalkohtu otsusel on ka tsiviilkohtus seadusjõud.


Kui Te ei ole kriminaalmenetluses tsiviilhageja, võite esitada kriminaalmenetluse ajal või isegi pärast kriminaalmenetlust eraldi hagi tsiviilkohtule, järgides üldiseid aegumistähtaegu.

Kas mul on õigus erakorralisele ettemaksele, kui ma ootan otsust oma hüvitisnõude kohta?

Jah, teatud tingimustel võite esitada taotluse rahalise hüvitise ettemakse tegemiseks. Vt vastus ettemakset käsitlevale küsimusele.

Viimati uuendatud: 17/10/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje  originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

5 - Minu õigus saada abi ja toetust

Kellega ma pean abi ja toetuse saamiseks ühendust võtma, kui olen kuriteoohver?

Te võite ühendust võtta erinevate asutustega vastavalt sellele, millisesse kannatanute kategooriasse Te kuulute.

Naiste ja meeste võrdsete võimalust amet (Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Bărbați și Femei – ANES)

Amet pakub eri liiki teenuseid, näiteks

tasuta anonüümne telefoniliini koduvägivalla ohvritele (ööpäev läbi töötav kõnekeskus): 0800 500 333

spetsiaalsed sotsiaalteenused koduvägivalla ohvrite turvakeskustes

koduvägivalla ohvrite nõustamine, teavitamine ja suunamine

Kontaktandmed:

Address: 5 Intrarea Camil Petrescu, 1st District, Bucharest

Telefon: +4 021 313 0059

E-post:  secretariat@anes.gov.ro

 <http://anes.gov.ro/>

 <http://anes.gov.ro/harta/>

 [http://anes.gov.ro/webcenter/portal/Sirmes/pages_asistentapentrivictime](http://anes.gov.ro/webcenter/portal/Sirmes/pages_asistentapentrivictime/link-uriutilepentruvictime)

Siseministeeriumi (Ministerul Afacerilor Interne) juures tegutsev riiklik inimkaubanduse vastase võitluse amet (Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane – ANITP)

Apellatsioonikohtute võrgustik hõlmab 15 piirkondlikku keskust. Iga keskus tegutseb appellatsioonikohtu juures.

Amet pakub eri liiki teenuseid, näiteks

ööpäev läbi töötav tasuta abitelefon, mis võimaldab kodanikel saada teavet ja teavitada võimalikest inimkaubanduse juhtumitest: 0 800 800 678 (siseriiklik tasuta number) ja +4 021 313 3100 (välismaalt helistamiseks), kõnesid võetakse vastu esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8.00–16.00

asjaomaste ametiasutuste teavitamine võimalikest inimkaubanduse juhtumitest

ohvrite abistamine 15 piirkondliku keskuse vahendusel

Kontaktandmed:

Address: 20 Ion Câmpineanu St., 5th floor, 1st District, Bucharest

Telefon: +40 21 311 89 82 / 021 313 31 00

Faks: +40 21 319 01 83

E-post:  anitp@mai.gov.ro

 <http://anitp.mai.gov.ro/>

Töö ja sotsiaalõiguse ministeeriumi (Ministerul Muncii și Justiției Sociale) juures tegutsev riiklik tööhõiveamet (Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă – ANOFM)

Amet pakub oma territoriaalsete üksuste vahendusel registreeritud töötajatele, sealhulgas neile, kes on langenud kuriteo, eelkõige inimkaubanduse ohvriks, tööhõive- ja koolitusteenuseid.

Kontaktandmed:

20-22 Avaranșei St., 4th District, Bucharest, 040305

E-post:  anofm@anofm.ro

Veebisait:  <https://www.anofm.ro/index.html?agentie=ANOFM&page=0>

Justiitsministeeriumi (Ministerul Justiției) alluvusse kuuluv riiklik kriminaalhoolduse direktoraat (Direcția Națională de Probațiune – DNP)

Direktoraadi koordineerimisel tegutseb 42 kriminaalhooldustalitust. Need talitused tegutsevad tavaliselt riigiasutuste (kohtute, maakondade volikogude ja kontrollikodade jne) ruumides.

Talitused pakuvad järgmisi teenuseid:

taotluse korral tasuta psühholoogiline nõustamine isikule, kes on langenud sellise kuriteo ohvriks nagu mõrvakitse või mõrvakitse raskendavalt asjaoludel, koduvägivald, ohvrile kehavigastusi põhjustav tahtlik kuritegu, vägistamine, seksuaalne rünnak, seksuaalvahekord alaealisega või alaealise seksuaalne kuritarvitamine, alaealise väärkohtlemine või haavatavate isikutega kaubitsemine, haavatavate isikute ärakasutamine või katse seda teha. muud liiki abi: nõustamine töö leidmiseks või kursustel või kutsalasel koolitusel osalemiseks, abistamine ühenduse võtmisel vabaühendustega ning sotsiaaltöö ja lastekaitse peadirektoraadiga muude ohvriabi teenuste saamiseks jne.

Kontaktandmed:

Bucharest, 17 Apolodor St., 5th District

Telefon: 0372 041 293

✉ dp@just.ro

✉ <http://www.just.ro/en/directia-nationala-de-probatiune/>

Rumeenia politsei peainspeksioon (*Inspectoratul General al Poliției Române –IGPR*)

Inspeksioon, millel on territoriaalsed üksused vaid piiriäärsetes maakondades, pakub riikliku inimkaubanduse vastase võitluse ameti taotlusel tuge, et aidata ohvril osaleda kriminaalmenetluse teatud etappides.

Politsei teavitab Teid õigustest, mis Teil ohvrina on.

Peale selle võivad peainspeksiooni eristruktuurid pakkuda menetluse ajal füüsilist kaitset.

Töö ja sotsiaalõiguse ministeeriumi juures tegutsev laste õiguste kaitse ja adopteerimise eest vastutav riiklik asutus (*Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție – ANPDCA*)

See asutus koordineerib riiklike laste õiguste kaitse strateegiate elluviimist ja kooskõlastab selles valdkonnas rakendatavat metoodikat. Lastekaitse süsteem on detsentraliseeritud, kuivõrd sotsiaaltöö ja lastekaitse peadirektoraadid annavad aru maakondade volikogudele või Bukaresti omavalitsusüksuste volikogudele.

Sotsiaaltöö ja lastekaitse peadirektoraadid pakuvad mitmesuguseid teenuseid, nagu lastevastase vägivalda juhtumite hindamine ja väljatöötatud kava kohaste teenuste osutamine / nende osutamise hõlbustamine, puudega laste komplekshindamine, teiste puudega isikute komplekshindamine, sotsiaalkiirabi, sotsiaaltoe telefon, sotsiaalteenused koduvägivalda ja inimkaubanduse ennetamiseks, eri asutuste spetsiaalsed sotsiaalteenused.

Kontaktandmed: ✉ <http://www.copii.ro/?lang=en>

Valitsusvälised organisatsioonid (vabaühendused)

Inimkaubanduse valdkonnas:

✉ [Asociația de Dezvoltare a Practicilor Alternative pentru Reintegrare și Educație](#), Bukarest

✉ [Fundația Ușă deschisă](#) - Bukarest

✉ [Asociația Generație Tânără România](#) - Timișoara

✉ [Sihtasutus People to People](#), Oradea, e-post: ✉ office@people2people.ro

✉ [Micu Bogdan Foundation](#) - Brașov: e-post: ✉ office@fundatiamicubogdan.ro

Koduvägivalda ennetamise ja kontrolli valdkonnas:

✉ [Asociația TRANSCENA](#)

✉ [Asociația ANAIS](#)

✉ [Fundația PRETUIESTE VIATA](#)

✉ [Fundația SENSIBLU](#)

✉ [Rețeaua pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor](#)

✉ [Rețeaua "Rupem tăcerea despre violența sexuală"](#)

✉ [Asociația NECUVINTE](#)

✉ [Asociația Touched România](#)

Laste õiguste kaitse valdkonnas:

Save the Children (*Salvați copiii*)

Address: 3 Intr. Ștefan Furtună, 1st District, 010899, Bucharest, Romania

Telefon: +40 21 316 61 76

✉ <https://www.salvaticopiii.ro/>;

Sotsiaalsed Alternatiivid (*Alternative Sociale*)

24 Șoseaua Nicolina, Building 949, ground floor, Iași, 700722

Telefon: +40 332 407 178

✉ http://www.alternativesociale.ro/en_GB/

Ohvriabitelefoniid

Isik, kes on kandnud kuriteo tõttu kahju, võib võtta ühendust politseiga, valides ühtse riikliku hädaabinumbri 112.

Tasuta anonüümne telefoniliin koduvägivalda ohvritele (ööpäev läbi töötav kõnekeskus): 0800 500 333

Riikliku inimkaubanduse vastase võitluse ameti roheline liin (TelVerde): 0800 800 678 (siseriiklik number) ja 0040213133100 (välismaalt helistamiseks), kõnesid võetakse vastu esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8.00–16.00

Tasuta abitelefoni lastele: 11611, kõnesid võetakse vastu esmapäevast pühapäevani ajavahemikus 8.00–24.00

Kas ohvriabi on tasuta?

Rumeenia seaduste kohaselt on inimkaubanduse ohvritel õigus tasuta kaitsele ja abile.

Tasuta on ka abi, mida pakub koduvägivalda ohvritele *naiste ja meeste võrdsete võimaluste amet*.

Samuti pakub ohvritele tasuta abi riiklik kriminaalhoolduse direktoraat.

Tasuta antakse abi ka lastele, kes on langenud vägivalda ohvriks.

Millist abi võin ma saada riiklikelt ametiasutustelt?

Vt eespool esitatud vastused.

Lapsohvritel on õigus igat liiki teenustele (meditsiiniteenused, psühholoogiline nõustamine teenused jne).

Viimati uuendatud: 17/10/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles

dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Liikmesriikide sisu haldamise eest vastutavad liikmesriigid uuendavad parajasti selle veebisaidi sisu, et võtta arvesse Ühendkuningriigi lahkumist Euroopa Liidust. Kui leiate siit teavet, milles Ühendkuningriigi lahkumine veel ei kajastu, ei ole see taotluslik ja muudetakse peagi.